

Lille példája

A várost Brüsszelből is, Párizsból is gyorsan, kényelmesen el lehet érni vonaton, kipróbáltam. Az intercityknek az a fajtája, amelyen utaztam, egy Közép-Európa keleti részéből jött utazónak a civilizáció új minőségét jelenti. (Egyébként Lille-ből vonattal London is csak bő két óra.)

Sétáltam Lille-ben a De Gaulle generálisról elnevezett főtéren (a tábornok-elnök ebben a városban született); ittam egy különleges kávét a száz évesnél is idősebb egykori vegyeskereskedésben. Valaha az úgynevezett „gyarmatárúknak” lehetett az elosztóhelye. Egy százötven éves cukrászdában, teázás közben megkóstoltam a helyi gofrit, amelyet állítólag itt készítettek a világon először. Az utcákat járva megértettem, mit is jelent az, ha évszázadokon keresztül folyamatosan és színvonalasan gyarapszik egy város.

Lille szép, módos település. Nagy időt, nagy törénélmel tud maga mögött, s főleg egységeset; nincsenek benne kitzasztandó, elfelejtendő részek. Organikus ez a múlt – látható a jelenben is, mint hatalmas fa hatalmas törzsén az idő, amelyet átélt. A főtéren szoborcsoport emelkedik a korzózó mai fiatalok fölé. A szobor a nagy francia forradalomnak arra az eseményére emlékeztet, amikor a város lakói megvédték házukat és hazájukat az idegenektől, köztük az osztrák-magyaroktól.

Minden jól összeillik. A világháborús emlékművek, a régi-régi templomok és a nem túl hivalkodó metrójárók. Lille talán az első hely volt, ahol vezető nélkül közlekedett a földalatti.

Jártam Lille-t és megértettem, hogy büszkélkedni akar a múltjával is, a jelenével is.

Az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat voltaképpen a város közepén álló két nagy pályaudvarral kezdődik: ezeket a tágas, ízléses, tiszta építményeket egy-egy élénk színnel áthangolták. Azt mondták, azért, mert itt gyakran szürke az idő, és az élénk szín jót tesz az érkezők és az itt élők kedélyének is. Azt hiszem, igazuk volt.

Mint ahogyan az is jót tesz a városnak, hogy ez a két pályaudvar – azáltal, hogy egy kulturális rendezvény központja lett – megváltoztatta Lille légkörét, atmoszféráját is.

Hiába kerestem valamit, amire azt mondhatnám, hogy nem tetszik, nem szép. Nem találtam ilyet. A pályaudvar, az onnan a főtérré vezető XIX. századi boulevard és a mögöttük álló néhány hatalmas, modern épület – ezek bizony nemcsak összeférnek egymással, de össze is illenek.

Talán csak a Lille 2004 rendezvénysorozat folyton változó kiállításainak a helyszíne nem tetszett. De megértettem: azáltal, hogy új funkciót találtak egy lebontandó épületnek, megmentették azt, és olcsón juthattak jókora kiállítóhelyiséghez. Igazából az alkalmi kiállítások sem tetszettek. Valószínűleg azért, mert túl konzervatív vagyok, és nem szeretem, ha nem időtálló anyagokból készülnek a művek.

De aki régít akar nézni, az járhatja a várost, a múzeumokat, ahogyan én is tettem.

Lille egyébként azzal, hogy megrendezte 2004-ben az Európa Kulturális Fővárosa elnevezésű rendezvénysorozatot, újrafogalmazta identitását, szorosabb kapcsolatot épített ki a környező, és a határokon túlnyúló agglomerációval, és felhívta magára a figyelmet az egész világon. Arra, hogy érdemes megállni a vonattal Brüsszel és Párizs között, vagy átjönni ide, a szárazföldre Londonból is.

Egy ilyen kulturális projektből összességében talán nem is lehet többet kihozni.

M. P.

